

Gianpaolo Belfi (63) uit Heerlen betaalde 1300 gulden voor het Boekenweekgeschenk van 1934 en heeft de serie nu compleet: ‘Gezinsverpakking’ van de familie Chabot wordt nummer 89’

Bron: dagblad De Limburger (online) van 16 maart 2024 door Ronald Colée

Gianpaolo Belfi voor zijn boekenkast met enkele uitgelichte Boekenweekgeschenken. – © Luc Lodder

Heerlen -

Zaterdag begint de Boekenweek weer. En daar hoort sinds 1932 ook een Boekenweekgeschenk bij. Gianpaolo Belfi uit Heerlen heeft ze allemaal. „Ik heb al twee boeken weg laten leggen bij boekhandel Van der Velden Van Dam, zodat ik nummer 89 er zaterdag ook gratis bij krijg.”

Vanessa & Virginia van Susan Sellers en *Satori in Paris* van Jack Kerouac. Twee boeken die Gianpaolo Belfi al een poosje terug besteld heeft bij de Heerlense boekhandel Van der Velden Van Dam, maar pas zaterdag ophaalt als de Boekenweek begint. Want dan krijgt hij gratis het Boekenweekgeschenk *Gezinsverpakking* van de familie Chabot erbij. En is zijn collectie weer compleet. 89 Boekenweekgeschenken in totaal.

Belfi heeft ze allemaal. „Ik ben ergens in de jaren tachtig begonnen met verzamelen. Het precieze jaar weet ik niet meer. Maar ik weet wel nog dat ik toen dacht: goh wat

leuk, ik zou wel eens willen weten wat er al allemaal aan geschenken is uitgekomen en hoeveel er dat zijn.”

Het bleek dat het om een lange lijst van boeken ging die terugvoerde tot 1932: het eerste jaar van de Boekenweek. Het leek hem wel wat om al die geschenken te gaan sparen. „In het begin ging dat vrij gemakkelijk, kon je er wel vier of vijf tegelijk in een winkel met tweedehandsboeken op de kop tikken. Maar met name de oudere uitgaven in bezit krijgen was een flinke uitdaging.”

Enkele Boekenweekgeschenken uit de collectie van Gianpaolo Belfi. – © Luc Lodder

Ansichtkaarten

Zo werd in 1934 een Boekenweekgeschenk uitgegeven met een set ansichtkaarten. „Twaalf in een mapje. Maar het probleem was dat die kaarten destijds ook daadwerkelijk door de lezers verstuurd werden. Dus om een onaangeroerd Boekenweekgeschenk uit dat jaar te vinden, was wel een klus.”

Zo bezocht hij onder meer boekensteden als Deventer en Bredevoort en kwam hij uiteindelijk – nog in het pre-internettijdperk – in contact met een antiquariaat in het noorden van het land. „Omdat het om een vrij kostbaar boekje ging, was de eigenaar bereid het persoonlijk langs te brengen. Hij moest toch in Limburg zijn. In zo'n geval denk je dan toch al gauw aan een wat ouder, stoffig en intellectueel iemand. Komt op de dag van afspraak een man in korte broek en op sandalen de zaak binnen, zijn lijf vol tattoos: 'Hé Paolo, mooie toko.' Toch moest ik evengoed 1300 gulden (omgerekend bijna 600 euro, red.) neertellen.”

Het is ook meteen het grootste bedrag dat Belfi ooit voor een Boekenweekgeschenk heeft moeten betalen. „Maar toen had ik wel mijn verzameling compleet. Daarna was het een kwestie van bijhouden.”

Elpees en cd-roms

Hij heeft van alles voorbij zien komen. Behalve Boekenweekgeschenken met ansichtkaarten ook met elpees en cd-roms. Van zeer lezenswaardig tot minder lezenswaardig. „*Oeroeg* (1948) en *Dat weet ik zelf niet* (1959) van Hella Haasse, *De nacht der Girondijnen* (1957) van Jacques Presser, *De Ortolaan* (1984) van Maarten 't Hart, *Somberman's actie* (1985) van Remco Campert, *De Glazen Brug* (1986) van Marga Minco en *Het Rookoffer* (1987) van Tessa de Loo springen er voor mij toch wel uit. Terwijl die eerste exemplaren uit de jaren dertig – met vaak prachtige kaften, dat wel – daar is bijna niet doorheen te komen. Het boekje dat in 1930 de aanzet vormde tot het Boekenweekgeschenk – *De uitgever en zijn bedrijf* – was oubollig, langdradig en eerder bedoeld als reclame dan als geschenk om het leesplezier te bevorderen.”

Gianpaolo Belfi: „Die eerste Boekenweekgeschenken uit de jaren dertig, daar is haast niet doorheen te komen.” – © Luc Lodder

Nu is dat leesplezier bevorderen niet echt nodig voor de geboren Heerleenaar met Italiaanse roots die 45 jaar lang een ijssalon in het centrum van de stad bestierde. „Alle boeken die ik van kinds af gelezen heb, zo'n 3100 in totaal, heb ik bewaard. Van de eerste *Pietje Puk* van Henri Arnoldus tot en met *Blind Willow, Sleeping Woman* van de Japanse schrijver Haruki Murakami. Boeken over het Jodendom, de Amerikaanse burgeroorlog, de Eerste en Tweede Wereldoorlog, maar ook Engelse, Nederlandse,

Duitse en Afro-Amerikaanse literatuur en zelfs Italiaanse stripboeken om de taal van mijn voorouders op peil te houden.”

Wel of niet gesigneerd

De literatuur en kunstboeken staan in zijn woonkamer opgesteld, de rest in zijn kantoor. Boeken die hij ook allemaal zeer nauwkeurig geregistreerd heeft. „Op dag van aankoop, uitgever, schrijver, jaartal, wel of niet gesigneerd, een korte beschrijving van de inhoud, genre, taal en hardcover of paperback.”

Hij leest twee tot drie boeken tegelijk. „Een daarvan is altijd een luisterboek dat ik opzet onder het wandelen, dan nog een boek dat ik thuis voor mijn plezier lees en altijd nog wel een exemplaar over een wat serieuzer onderwerp. En als ik bijvoorbeeld een maand of zo op vakantie ga naar mijn dochter in de VS lees ik er nog meer. Dan neem ik soms wel vijf of zes boeken mee en koop ik er meestal ook nog een paar ter plekke waardoor ik altijd weer met een koffer vol thuiskom.” De Boekenweek als aansporing om een boek te kopen, heeft Belfi zelf dan ook niet nodig. „Bij mij is het elke week Boekenweek.”

Gianpaolo Belfi: „Bij mij is het elke week Boekenweek.” – © Luc Lodder

De Boekenweek: feitjes op een rij

De Boekenweek wordt dit jaar gehouden van zaterdag 16 maart tot en met zondag 24 maart en heeft als thema 'Bij ons in de familie'. Koop je in deze week voor vijftien euro aan Nederlandstalige boeken dan krijg je gratis het Boekenweekgeschenk *Gezinsverpakking* van de familie Chabot erbij.

Enkele feitjes op een rij:

De Boekenweek werd voor het eerst gehouden in 1932 en vindt dit jaar voor de 89ste keer plaats.

In 1942, 1943, 1944 en 1945 vond er geen Boekenweek plaats.

Sinds 1955 wordt er aanvullend op de Boekenweek ook een Kinderboekenweek gehouden die in oktober plaatsvindt

In 1947 werd het eerste Boekenbal gehouden in het Amsterdamse Concertgebouw. Vrijdagavond vond de 72ste editie plaats in het Internationaal Theater in Amsterdam.

Het eerste Boekenweekgeschenk verscheen in 1932: Bijdragen van Nederlandsche schrijvers en schrijfsters, samengesteld door August van Dishoeck, Cornelis Veth en Cees Kelk.

Het Boekenweekgeschenk is een novelle, essay of roman en heeft een vaste lengte van 96 pagina's of 29.000 woorden.

Gerard van het Reve schreef in 1981 *De Vierde Man* als Boekenweekgeschenk. Deze novelle werd echter afgewezen vanwege te controversiële passages, waarna *De Ronde van '43* van Henri Knap als Boekenweekgeschenk van dat jaar werd gekozen.

Hella Haasse schreef drie keer een Boekenweekgeschenk en voert daarmee de lijst met meeste uitgaven aan. In 1948 verscheen van haar hand *Oeroeg*, in 1959 *Dat weet ik zelf niet* en in 1994 *Transit*.

Drie Boekenweekgeschenken zijn verfilmd: *Oeroeg* van Hella Haasse door Hans Hylkema in 1993, *Sombberman's actie* van Remco Campert door Casper Verbrugge in 1999 en *Zomerhitte* van Jan Wolkers door Monique van de Ven in 2008.

Tussen de lijst met auteurs is ook Connie Palmen uit Sint Odiliënberg terug te vinden. Zij schreef in 1999 *De erfenis* als Boekenweekgeschenk.

Gianpaolo Belfi verzamelt alle Boekenweekgeschenken die sinds 1932 zijn uitgegeven. Met 'Gezinsverpakking' van de familie Chabot staat de teller op 89. — © Luc Lodder